

International Science Group

ISG-KONF.COM

I
**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE**
**"CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF MODERN
SCIENTIFIC THOUGHT"**

Haifa, Israel
September 27 - 30, 2022

ISBN 979-8-88796-810-0

DOI 10.46299/ISG.2022.2.1

CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF MODERN SCIENTIFIC THOUGHT

Proceedings of the I International Scientific and Practical Conference

Haifa, Israel
September 27 – 30, 2022

UDC 01.1

The I International Scientific and Practical Conference «Current trends in the development of modern scientific thought», September 27 – 30, 2022, Haifa, Israel. 533 p.

ISBN – 979-8-88796-810-0

DOI – 10.46299/ISG.2022.2.1

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

18.	Голубєва Н.А., Прасолова С.П. НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПЛАТІЖНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	96
19.	Гусенко О.С., Ткаченко Л.Р. ПРИВАТНІ ПЕРЕКАЗИ МІГРАНТІВ: АНАЛІЗ МАСШТАБІВ ТА НАСЛІДКІВ ДЛЯ БЕЗПЕКИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	100
20.	Мисник О.П. ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ В УКРАЇНІ	106
21.	Могилевська О.Ю., Сідак І.В. ЕКОНОМІЧНІ ТРЕНДИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ І СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	111
22.	Потьомкін Л.М., Потьомкін М.Л. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПО ПІДВИЩЕННЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РІВНЯ І МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	117
23.	Румянцев А.П., Ковбич Т.К. ДІДЖИТАЛ НАПРЯМИ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ В УКРАЇНІ	127
24.	Цегельник Н.І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА РОЛЬ МИТНОЇ СПРАВИ В СИСТЕМІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ	130
GEOLOGY		
25.	Ішков В.В., Козій Є.С., Чернобук О.І., Коваль С.О., Кравець Я.М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ГЕРМАНІЮ У ВУГІЛЬНОМУ ПЛАСТІ С1 ПОЛЯ ШАХТИ "САМАРСЬКА", УКРАЇНА	133
HISTORY		
26.	Саурыкова Ж.С. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СОТ МЕКЕМЕЛЕРІНІҢ ЖАЗАЛАУ ШАРАЛАРЫ ("БЕС МАСАҚ" ЗАҢЫНЫҢ МЫСАЛЫ НЕГІЗІНДЕ)	143

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПО ПІДВИЩЕННЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РІВНЯ І МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Потьомкін Леонід Миколайович,
академік УАЕК,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки і МЕН МГУ

Потьомкін Микола Леонідович,
аспірант ХНТУ

Процес підвищення фінансово-економічного рівня функціонування переробних підприємств у першу чергу обумовлений їх конкурентоспроможністю [1]. Розвиток та вдосконалення цієї домінанти визначається рівнем якості та доставки готової продукції.

Найважливіше значення з метою подолання стагнації аналізованих підприємств має моделювання (планування) реальної роботи з підвищення якості продукції та праці найманого персоналу. Процес фінансово-економічного моделювання має суворо орієнтувати персонал підприємства (насамперед керівників різних рівнів) на обов'язкове підвищення ефективності виробництва, накопичення та раціонального використання власного прибутку.

Підприємство необхідно відносити до конкурентоспроможних, якщо воно відповідає двом принципам:

1) постійне підвищення системних показників, що характеризують конкурентоспроможність підприємства, порівняно з відповідним періодом минулого року;

2) фінансово-економічні показники, що характеризують конкурентоспроможність окремого підприємства вище від середньогалузевих.

У процесі вдосконалення фінансово-економічних механізмів, що впливають на конкурентоспроможність підприємств, необхідно факторну сукупність розрізняти за характером її впливу:

1) внутрішні (виробничо-господарські) фактори;

2) зовнішні (опосередковані) чинники.

З урахуванням цієї класифікації необхідно формувати параметричну модель конкурентоспроможності підприємства та його виробничих та структурних підрозділів. Особливе місце в цьому процесі займає проблема виробництва високоякісної продукції та фінансово-економічної стійкості підприємства.

В умовах досягнення цих диференційованих цілей важливо дотримуватись стабілізаційних пропорцій. Під цим поняттям необхідно розуміти стабільний випуск продукції високого якісного рівня на основі сукупності економічних фінансових та технічних норм та нормативів. Причому кожного періоду функціонування підприємства необхідно формувати свої ринкові механізми.

Вони повинні забезпечувати ефективне функціонування підприємства та поступові просування їх у передові галузі.

Моделювання фінансово-економічних заходів щодо підвищення конкурентоспроможності переробних підприємств має здійснюватися на основі достовірності первинної та статистичної інформації, а також стратегічних цілей його розвитку в сучасних умовах[2]. Зміст зазначеного процесу має зводитися до таких основних напрямів:

1) аналітичне. Необхідно здійснити аналіз технічних та фінансових показників у постачальників сировини та споживачів продукції в перспективі, а також у конкуруючих підприємств.

2) розрахункове. З високим ступенем точності визначити сировинний дефіцит диференційований за видами з урахуванням приросту обсягу ВВП. Здійснити розрахунок абсолютного та відносного приросту кількісних та якісних показників, що визначають рівень конкурентоспроможності переробного процесу. Встановити рівень фінансово-економічної потреби в енергетичних та природних ресурсах з урахуванням їхньої якості.

На основі цих аналітичного та розрахункового напрямів власного розвитку необхідно розробити перспективний прогноз конкурентоспроможного розвитку підприємства на основі науково-технічних сучасних розробок з урахуванням перспективних економічних змін. Крім того, необхідно здійснювати систематичний контроль над поточним станом показника, що аналізується.

Необхідно зазначити, що вказана робота не проводилася. Основними причинами є практично повна відсутність достатньо досвідчених фахівців та необхідних додаткових фінансових коштів. У зв'язку з цим необхідно контролювати фінансове становище підприємства, виходячи з позиції його банкрутства. Цей процес простіший і значно менш витратний.

На рівень конкурентоспроможності переробного підприємства найближчим часом почнуть впливати якісні характеристики системно-організаційних факторів[3]. Насамперед, до них необхідно віднести кон'юнктуру національної економіки та дії конкуруючих підприємств щодо реалізації продукції, що випускається. Зазначені чинники мають найбільший вплив в розвитку підприємства та його виробничо-технологічного потенціалу. Більше слабе вплив на аналізовані показники надає чинник стійкості підприємств до специфіки організації національної економіки та дуже обмеженого рівня платоспроможності споживачів продукції переробних підприємств і населення.

Зазначена ситуація не лише стримує вкладення фінансових коштів у якісну сировину, а й формує потужний потік дешевої імпортової сировини. Зазначене положення диктує необхідність розробки та впровадження нових методів та способів зміцнення конкурентоспроможності чи ефективного пошуку власної ідеї практичного відродження та, відповідно, прискорення темпів реалізації продукції. Домогтися такого результату можливо лише в умовах якісного ціноутворення з урахуванням змінного рівня корисності продукції для споживачів та можливості покращення виробничої технології та методів організації праці.

У процесі формування фінансово-економічних механізмів підвищення конкурентоспроможності переробних підприємств необхідно враховувати роль значення рівноважної ціни. Це положення апробоване нами на практиці та підтверджується значною кількістю економічних помилок та організаційних промахів за період політичної незалежності нашої держави.

На аналізований механізм впливають зовнішні чинники. До них необхідно віднести:

- 1) загальна логістика реалізації;
- 2) екологічні вимоги до виробничо-переробних процесів та реалізованої продукції;
- 3) вільний доступ до інноваційних рішень та вкладення інвестицій.

Водночас необхідно наголосити, що ці три чинники з економіко-фінансовими механізмами взаємопов'язані побічно.

Для досягнення кінцевої мети створення та ефективного розвитку цього господарського механізму необхідно чітко сформулювати стратегічну мету розвитку конкурентоспроможного підприємства. Відповідно до логіки власників і багатьох керівників аналізованих підприємств у цій якості має виступати власний прибуток (офіційний і отриманий незаконним чином). Вона має бути сформована, в основному, за рахунок:

- 1) постійного зростання основних економічних показників (ВВП, продуктивність праці персоналу та інших);
- 2) підвищення рівня фондів віддачі від інвестиційної діяльності;
- 3) підвищення рівня ефективності від діючого виробництва та виробничих ділянок, зайнятих випуском нових виробів, сировини, напівфабрикатів тощо.

Ефективність функціонування фінансово-економічного механізму переробного підприємства з допомогою підвищення його конкурентоспроможності визначається показником діючим у часі. Причому його рівень однаковий. У початковій фазі він вищий, потім поступово знижується. З погляду доцільності фінансових і матеріальних витрат необхідно абсолютно точно розрахувати період дії спеціальних заходів (ПД) з метою отримання максимального прибутку і, відповідно, підвищуючи конкурентоспроможності. Розрахунок необхідно вести так:

$$ПД = \sum_{i \rightarrow \infty}^{n=1} (Q_{к.п.} * P_{б} + \Delta Q_{р.п.} - P_{с.т.п.}) * K_{д}$$

де: $Q_{к.п.}$ - обсяг конкурентоспроможної продукції;

$P_{б}$ – балансова прибуток, отримана від конкурентоспроможної продукції;

$\Delta Q_{р.п.}$ - приріст обсягу реалізації продукції за рахунок підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства;

$P_{с.т.п.}$ - повна собівартість традиційної продукції;

$K_{д}$ - дисконтний коефіцієнт, що характеризує річну ефективність заходів щодо підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства.

Як впливає з формули фінансово-економічне становище конкурентоспроможного підприємства визначається рівнем використання виробничої потужності ($Q_{р.п.}$), зусиллями з реалізації конкурентоспроможної

продукції (Пб), фінансово-економічним статусом підприємства на ринку ($\Delta Q_{p.n.}$), впливом системних заходів щодо економії матеріальних витрат на виробництво, отримання додаткового прибутку (Пс.т.п.) та швидкістю отримання прибутку від підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства та продукції, що випускається. Важливим фактором, що сприяє, є об'єднання зусиль найбільш досвідчених керівників, фахівців і в край обмежених випадках – виробничих робітників.

Найважливішою вимогою до процесу підвищення конкурентоспроможності переробних підприємств слід вважати повне повернення фінансових вкладень. Інвестори вимагають отримати прибуток та компенсаційні виплати, пов'язані з фінансовими втратами цінності вкладених коштів у майбутньому періоді. Тобто грошові доходи підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства повинні приносити інвестору покриття його витрат.

Визначення типу та характеру фінансово – економічного механізму підвищення рівня конкурентоспроможності залежить від інвестиційних реалій. Поставлені конкретні цілі (підвищення якості продукції, тривалості її життєвого циклу та ін.) повинні відповідати можливостям фінансово-ресурсного забезпечення. Господарська діяльність власників і перших керівників аналізованих підприємств має забезпечувати випереджальний розвиток власного підприємства у сфері конкурентоспроможності проти спорідненими підприємствами.

Фінансово-економічні параметри розвитку підприємства та відповідний напрямок його розвитку у реаліях сучасної економічної ситуації мають враховувати можливості зміни власної ринкової орієнтації, впровадження сучасних виробничих технологій, зміни постачальників сировини та інші численні чинники. Критерієм успішного функціонування за цими напрямками є можливість зниження ціни або підтримка її незмінного рівня на досить довгому часовому періоді.

Перспективна комплексна оцінка конкурентоспроможності та попередній її аналіз фінансово-економічного стану має базуватися на якісних факторах:

- 1) збільшення фізичного обсягу та реалізації продукції вищого рівня якості;
- 2) питома вага реалізації високоякісної продукції її загальному обсязі;
- 3) приріст прибутку з допомогою реалізації високоякісної продукції.

Визначення конкретного місця підприємства у переробній галузі необхідно здійснювати за рівнем стабільності обсягів реалізації (кількісний фактор) та за різноманітністю реалізованих конкретних видів продукції за напрямками конкурентоспроможності, а також приросту чистого прибутку підприємства (якісні фактори).

У сучасних умовах діяльність найманого персоналу щодо підвищення конкурентоспроможності переробних підприємств багато в чому визначається фінансово-економічними відносинами, що виникають між ними та керівництвом (власником). Водночас в умовах крайньої невизначеності очікування фінансових криз у персоналу виникає сумнів між реальною дійсністю та можливістю функціонування підприємства. Над проблемами підвищення

конкурентоспроможності практично ніхто не замислюється. Надія на позитивні зміни заснована лише на сприйнятті наслідків майбутніх змін. Спроби впровадити раніше апробовані заходи та рішення вимагають професійного мислення, глибоких знань та можливостей підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства та інших фінансових та економічних показників. Це властиво вкрай обмеженій кількості найманого персоналу.

Гостра потреба стратегічних змін у відкритій системі підвищення конкурентоспроможності підприємства пояснюється численними відхиленнями у системі виробничих, фінансових та економічних відносин. Постійне зростання агресивності цих відносин вимагають суттєвих якісних перетворень у системі конкурентоспроможності підприємства.

Необхідно також зазначити, що фінансування здійснюється виключно за рахунок чистого прибутку підприємства. З метою забезпечення її утворення (так само як і сплати податку на дохід держави) необхідно нарощувати обсяг реалізації традиційної продукції та забезпечувати впровадження у виробництво її нових зразків. У сучасних умовах здійснити такі дії практично неможливо. Тому необхідно:

- 1) звільнити від оподаткування чистий прибуток підприємства, що спрямовується на заходи щодо підвищення рівня їх конкурентоспроможності;
- 2) розробити впровадити систему матеріальної мотивації персоналу до підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства.

Доцільно підкреслити, що в ситуації, що склалася вміння швидко реагувати на ситуацію, що змінюється, є значно важливіше, ніж накопичений досвід ефективної роботи в умовах планової економіки та її невдалого переходу до ринку. Крім того, зазначена організаційна діяльність вимагає вкладення додаткових фінансових вкладень і відволікає висококваліфікованих працівників від напруженої щоденної роботи. Така ситуація істотно негативно впливає на ефективність функціонування підприємств і насамперед на їх конкурентоспроможність.

Фінансово-економічні параметри розвитку підприємства та відповідне напрям його розвитку в реаліях сучасної економічної ситуації мають враховувати можливості зміни власної ринкової орієнтації, впровадження сучасних виробничих технологій, зміни постачальників сировини та інші чисельні фактори. Критерієм успішного функціонування за цими напрямками є можливість зниження ціни або підтримка її незмінного рівня на досить тривалому часовому періоді.

Перспективна комплексна оцінка конкурентоспроможності та попередній її аналіз фінансово-економічного стану має базуватися на якісних факторах:

- 1) збільшення фізичного обсягу та реалізації продукції вищого рівня якості;
- 2) питома маса реалізації високоякісної продукції її загальному обсязі;
- 3) приріст прибутку за допомогою реалізації високоякісної продукції.

Визначення конкретного місця підприємства в переробній галузі необхідно здійснювати за рівнем стабільності обсягів реалізації (кількісний фактор) та за різноманітністю реалізованих конкретних видів продукції за напрямками

конкурентоспроможності, а також приросту чистого прибутку підприємства (якісні фактори).

У сучасних умовах діяльність найманого персоналу щодо підвищення конкурентоспроможності переробних підприємств визначається фінансово-економічними відносинами, що виникають між ними та керівництвом (власником). Водночас в умовах крайньої невизначеності очікування фінансових криз у персоналу виникає сумнів між реальною дійсністю та можливістю функціонування підприємства. Над проблемами підвищення конкурентоспроможності практично ніхто не замислюється. Надія на позитивні зміни заснована лише на сприйнятті наслідків майбутніх змін. Спроби впровадити раніше апробовані заходи та рішення вимагають професійного мислення, глибоких знань та можливостей підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства та інших фінансових та економічних показників. Це властиво вкрай обмеженій кількості найманого персоналу.

Зростання конкурентоспроможності підприємства є фінансово-економічною характеристикою комплексних зусиль керівників усіх рівнів у досягненні поставлених завдань, тобто базовий рівень стану підприємства за його компонентами відповідає цим завданням, які необхідно досягти на заключному етапі. Одночасно конкурентоспроможність підприємства, багато в чому, визначається ефективністю функціонування виробництв, що випускають. Отже, цей критерій необхідно класифікувати як його наближення до намічених цілей разом із виробничими та господарськими підрозділами. У практичній діяльності зазначений процес реалізується шляхом розробки фінансово-економічних нормативів та порівняння з ними аналогічних показників.

З метою покращення практичних аспектів функціонування підприємств щодо підвищення рівня конкурентоспроможності нам видається необхідним:

1) у міру виникнення, як правило, негативних змін у внутрішній та зовнішніх сферах фінансово-економічного середовища здійснювати відповідні зміни у стратегії розвитку підприємства;

2) у процесі впровадження заходів щодо підвищення конкурентоспроможності враховувати реальність погіршення системних зовнішніх факторів. З цією метою слід застосовувати методи сучасного індикативного планування;

3) розробляти заходи протидії можливого зниженню ефективності функціонування підприємства у процесі підвищення його конкурентоспроможності;

4) оцінювати дії власника та першого керівника підприємства за ступенем підвищення рівня його конкурентоспроможності (як одного з найголовніших показників).

В умовах негативних змін, що постійно відбуваються, у зовнішньому середовищі відповідальним фахівцям необхідно коригувати фінансово-економічний механізм підприємства. Ці зміни, за умов ефективної роботи, сприяють погіршенню виробничих відносин та викликають критику керівників

із боку їх підлеглих. Найчастішими організаційно-економічними причинами є такі:

- 1) фінансовий та економічний ризик втрати заробітної плати, прибутку підприємства, довіри постачальників сировини та споживачів (покупців) продукції, а також інших;
- 2) страх звільнення з підприємства у зв'язку із зменшенням фізичного обсягу робіт;
- 3) відсутність спеціальної підготовки та професійних навичок виконання нових робіт, взаємопов'язаних із процесом підвищення конкурентоспроможності;
- 4) відсутність бажання освоювати нові функціональні обов'язки.

Ліквідації зазначених причин сприяють різноманітні системи матеріальної мотивації персоналу. Основними показниками мають бути:

- 1) кількість приросту заходів щодо підвищення конкурентоспроможності у натуральному та вартісному вираженні;
- 2) тривалістю періоду суттєвих змін конкурентоспроможності у місяцях;
- 3) вартісними наслідками зміни власного прибутку підприємства у тис. грн

Неадекватне сприйняття організаційних змін на підприємствах (вони в основному здійснюються з метою збільшення обсягів прибутку та фонду оплати праці) заважають навіть дуже досвідченим господарським керівникам на початковій стадії розпізнати загрозу, що наближається. Тільки окремі з них починають застосовувати захисні заходи, у випадках, коли вищезазначені загрози спричиняють системні фінансові втрати та підприємство потрапляє у критичне становище. Тоді вищому керівництву необхідно зосередити свої зусилля та зусилля безпосередніх керівників на роз'яснювальну роботу та рішучі дії щодо виходу з вкрай небезпечної зони (за рахунок підвищення ефективності функціонування підприємства).

Важливу роль підвищення рівня конкурентоспроможності набуває індикативне довгострокове планування. Воно має бути спрямоване на створення нової продукції з покращеними якісними характеристиками та врахуванням можливості реалізації на нових збутових ринках. Зазвичай такий підхід має здійснюватися з урахуванням впровадження нових цифрових виробничих технологій. Виникаючі непродуктивні втрати часу реформування фінансово - економічного механізму функціонування підприємства необхідно негайно усувати. У зв'язку з цим головною метою індикативного планування є зміна господарської моделі на багатьох збиткових підприємствах для підвищення їхньої конкурентоспроможності.

У випадках невідповідності двопараметрової системи, що складається з компонентів виконання повсякденних виробничих завдань та вирішенням перспективного завдання підвищення конкурентоспроможності підприємства необхідно вживати коригуючих заходів. До них ми відносили:

- 1) підвищити ефективність системного роз'яснення організаційної роботи, що проводиться, диференційовано за категоріями працівників:
 - а) керівники найвищого рівня;

- б) керівники середнього рівня та фахівці;
- в) виробничий персонал;
- г) обслуговуючий персонал.

2) обов'язково організувати перепідготовку персоналу, у якого зміниться характер праці та функції, що виконуються, з можливим підключенням спеціалізованих організацій;

3) розробити та впровадити дієву систему матеріальної мотивації збільшення обсягів ВВП та прибутку підприємства;

4) забезпечити достовірність та повноту інформації про процес підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Ці чотири напрями є фундаментальною базою перетворень і природного небажання обмеженої кількості персоналу, що не бажає сприймати необхідні зміни. Під базою необхідно розуміти сукупність всіх видів позитивних та негативних потенціалів, мотивують персонал до здійснення ефективної роботи щодо підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства та його фінансово-економічного механізму.

Методи та способи підвищення конкурентоспроможності переробного підприємства повинні включати планово-індикативні рішення щодо впровадження ефективних змін у виробничо - господарську діяльність. Вони характеризуються сукупністю послідовних змін, що відбуваються тривалий період, а також підвищують інтенсивність та трудову віддачу найманого персоналу (у разі системного поєднання із системою матеріальної мотивації, задіяного у зазначеному процесі персоналу). Надалі необхідно провести організаційні дії, спрямовані на підвищення продуктивності праці робітників та підвищення рівня компетентності та обізнаності керівників середнього та нижчого рівнів, а також відповідальних фахівців.

Однак такий підхід не повною мірою сприяє остаточному вирішенню проблеми, що аналізується. До неї також слід віднести такі елементи:

1) значне скорочення поточного часу на розробку та впровадження заходів, що забезпечують обов'язкове підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства;

2) залучення до аналізованої діяльності практично всіх досвідчених працівників підприємства з гарантією їх повної зайнятості;

3) незначне скорочення матеріальних витрат за рахунок прискорення процесу реалізації та відвантаження готової продукції.

Застосування цього в практичних умовах тягне за собою окремі, легко кориговані ускладнення. До них ми відносимо:

1) недосконали та відсталу техніко-технологічну базу переробного виробництва;

2) невміння фахівців заздалегідь передбачати негативні зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають на фінансово-економічний механізм переробного підприємства;

3) невчасні зміни структури своєї продукції;

4) ігнорування думок досвідченіших фахівців із проблем підвищення конкурентоспроможності підприємств;

5) заперечення окремими фахівцями необхідності підвищення конкурентоспроможності підприємства та власної кваліфікації, у тому числі з цієї проблеми.

Вирішення гострої проблеми щодо підвищення рівня конкурентоспроможності переробних підприємств вимагає подолання негативного впливу внутрішніх та зовнішніх факторів, які впливаючи на процес виробництва, зменшують ефективність його функціонування.

Остаточне вирішення питання з цієї проблеми полягає у підборі групи висококваліфікованих фахівців (2-3 особи), які вільно можуть приймати складні та відповідальні рішення щодо підвищення конкурентоспроможності, за рахунок усіх системних факторів, що на неї впливають. Дієвість їх рішень може підвищити розроблений метод, який отримав назву - метод творення. Сутність впливу його на фінансово - економічний механізм підприємства полягає у встановленні рівня прибутковості факторів, що підвищують конкурентоспроможність підприємства, реальні терміни їх впровадження та відповідальних фахівців. Вони у своїй діяльності уважно стежать за факторами зовнішньої та внутрішньої сфери діяльності, що сприяють, а так само їх негативним впливом. Цьому необхідно забезпечити з одного боку розвиток перших, з другого – згладжування других. У разі необхідності запровадження швидких, невідкладних дій доцільно застосовувати термінові заходи, інакше – керуватися економічним методом індикативного планування.

Перевагою цього підходу є забезпечення принципу врівноваження сприятливих і негативних чинників, які впливають рівень конкурентоспроможності підприємства. Особливо у випадках частого та постійного відхилення вищеназваних факторів від властивої їм середньої величини.

У вкрай обмеженій кількості випадків підвищення ефективності функціонування фінансово - економічного механізму необхідно застосовувати примусові заходи. Це негативне явище. Його тимчасова перевага полягає у можливості негайної реакції персоналу на процес функціонування підприємства. До фінансово-економічних переваг цього методу слід віднести такі елементи:

1) значне скорочення поточного часу на розробку та впровадження заходів, що забезпечують обов'язкове підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства;

2) залучення до аналізованої діяльності практично всіх досвідчених працівників підприємства з гарантією їх повної зайнятості;

3) незначне скорочення матеріальних витрат за рахунок прискорення процесу реалізації та відвантаження готової продукції.

Серед системних методів і механізмів підвищення фінансово-економічного рівня підприємств специфічне становище займають метод вимушення. Його необхідно застосовувати виключно у випадках несподіваних економічних змін,

які знижують ефективність функціонування підприємств, а час для їх згладжування відсутній.

Процес впровадження комплексних заходів має здійснюватись паралельно з відповідними розрахунками за дослідженими методами індикативного планування. Такий підхід суттєво підвищує рівень економічного стану підприємства.

Стратегія та тактика підприємства на національному ринку щодо негативних проявів зовнішнього та внутрішнього середовища завжди приносять додатковий прибуток у разі паралельно – послідовного розвитку внутрішнього господарського механізму.

Список літератури

1. Т.А. Власенко. Управління стратегічними змінами підприємства: стратегії, механізми, системи: монографія. Харків:Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, 2019. 405 с.

2. О.В. Дорофєєв. Управління економічним розвитком суб'єктів аграрного виробництва: теорія, методологія, практика: монографія. Харків:Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, 2018. 330 с.

3. Л. Потьомкін, Ю. Данько, С Турчина, Л Дашутина, В. Нечипоренко Приоритетные направления укрепления конкурентных позиций Украины на европейском и мировом рынках. **IBIMA, (Scopus, Web of Science, Engineering Village**, ISBN 978-0-9998551-3-3), 13-14 ноября 2019 года, Мадрид, Испания опубликовано 30 января 2020 года. <https://ibima.org/accepted-paper/priority-areas-of-strengthening-ukraines-competitive-positions-in-the-european-and-world-markets/>